

Nem csak a természetet kell ma védeni

Modern turistaság: előnyök és veszélyek bakancslistája

• Természetjárásról Erdélyben nem lehet úgy beszélni, hogy ne említsük meg az Erdélyi Kárpát Egyesületet. Ez a nagy számok szervezete, ugyanis múltja 1891-ig nyúlik vissza, vándortáborában, melyet egyébként már 27 alkalommal megszerveztek, 1500 körüli a résztvevők száma, és 17 tagszervezete hétvégenként legkevesebb 17 helyre hirdet természetbarát túrát.

BALÁZS KATALIN

„Minket, ekéseket összeköt a hegy, a természet szeretete, az érdeklődés a honismeret, az erdélyi tájak, a népi, szellemi és épített örökség iránt. Nyitott szemmel és füllel járjuk a hegyeket, a világot, minden információt igyekszünk elraktározni, egy hegyre nemcsak a csúcspanoráma látványa miatt megyünk fel, hanem igyekszünk megismerni a hegy, a települések történetét is. A természetjárók képesek lemondani kényelmükről csak azért, hogy Erdély vagy éppen a tágabb világ egy új tájegységét megismerjék” – így jellemzi az EKE csapatát Kovács Lehel István, az országos elnök. Szavai az egykori előd, Herrmann Antal gondolatát életetik tovább: „A világból annyi a miénk, amennyit látunk belőle.”

Természetjárás, honismeret, környezetvédelem – e három területen kíván jelen lenni a 127 éves civil szervezet, ismertséget szerezve külföldön is. A határok átjárhatóságát jelzi az, hogy immár magyarországi

Az EKE-harang, a vándortáborok elmaradhatatlan kelléke és az országos elnök csángó viseletben

▲ FOTÓ: ERDÉLYI KÁRPÁT EGYESÜLET

tagszervezettel is rendelkezik, az ERA-csatlakozás (Európai Gyalogtúra Szövetség) pedig bizonyíték arra, hogy nemzetközi szinten is összefogás van az ökoturizmusért.

„Jelenleg 17, jövőre már 19 tagszervezetünk lesz: megalakult a dési EKE, valamint létre fogjuk hozni a Zsil-völgyi EKE-t. Meglévő tagszervezeteinknek specifikus erősségeik vannak: a szatmáriak a Túr Természetvédelmi Területet tartják karban és denevérkórházat működtetnek, a vásárhelyiek szervezik az EKE Art fotóbiennálét és az Istenszékére

ügyelnek, a háromszékiek babatúrákkal, kisbakancsos túrákkal remekelnek, a csíkszékiek néptáncsoportot működtetnek, a tordaiak az EKE-várat felügyelik, a kolozváriak egyre profibb teljesítménytúrákat szerveznek, a gyergyóiak hűen ápolják Eröss Zsolt emlékét, az udvarhelyiek nagyon sok új útjelzést festettek, tanösvényeket építettek ki, a négyfalusiak a nagy-kőhavas menedékházat működtetik, a brassóiaknak saját természetjáró folyóiratuk van, a Csíki Természetjáró és Természetvédő Egyesület bor-

vízmúzeumot létesített...” – sorolja a tagszervezetek erősségeit az országos elnök. Állítja, a nagy múlt pluszkötelességeket ró a jelen ekéseire, ugyanakkor a modern kor lehetőségeivel és veszélyeivel is szembe kell nézni. A lehetőségek listáján a modern nyomdatechnika áll, melynek segítségével az egyesület folyóirata, illetve számos természetjáróknak szóló kiadvány, gyermekeket vonzó játék kivitelezhető. Nagy előny a világháló léte is, hiszen így egy kattintással jut el minden érdekelthez, hogy melyik osztály hova szervez éppen túrát, lehetőséget adva a csatlakozásra. Ugyanakkor az internet a székhelye a virtuális EKE Múzeumnak is. Egykor a kolozvári Mátyás-házban, ma az éterben található meg az erdélyi turistamúlt számos relikviája, fényképpel, ismertetővel, a gyűjtő vagy adományozó nevének feltüntetésével.

A veszély sem kevés, erről szól az elnök az Erdélyi Gyopár idei utolsó lapszámának vezércikkében is: az érték és érdekvényesítés mellett a szervezetnek egyre sűrűbben kell érdekvédelmet gyakorolnia. „Sajnos több ízben komoly tiltakozásoknak is hangot kellett adjunk, egy hét alatt három tiltakozó beadványt kellett megfogalmaznunk” – közli. A fájó történetek között szerepel az a tény, hogy az idei vándortábor helyszínére, amely egyébként feketehalmi, Natura 2000-es védett terület, ortodox templomot építenek. A szó nélkül nem hagy-

hatók közül az első, hogy a Cenk tetejére, természetvédelmi területre ortodox kápolnát terveznek építeni, amihez Brassó város engedélyét kérte az egyház. A nagy-kőhavas Hétlétrák ügye is megszólalásra kényszerítette a turistaszervezetet. „A négyfalusi erdészeti hivatal felújította a létrákat, ám lezárta azokat, és csak belépti díj ellenében látogathatók. Ez így rendben is volna, hiszen egyrészt a befektetésnek meg kell térülnie, másrészt végre gazdája van a szurdokvölgynek, ám a baj ott kezdődött, hogy az alkalmazottak több ízben nem tartották be a nyitvatartási rendet, és emiatt nem lehetett túrákat szervezni, időpontokat egyeztetni. Sok a kivétel az információs táblákban is, a magyar nyelvű fordítás esetén például csak a címben három szarvashiba van” – fogalmaz Kovács Lehel István.

A harmadik beadvány, egy feljelentés, amiatt született meg, hogy októberben ismeretlen tettesek összetörték az Oltárkőn lévő Eröss Zsolt-emléktáblát. Az EKE-elnök leszögezi: ezzel a három beadvánnyal az EKE a természetjárók érdekeit igyekezett megvédeni. „Hogy mennyire hatékonyan? – erre szinte lehetetlen felelni egy olyan társadalomban, amelyben a környezetvédelem is szinte az utolsó helyen van, hiába adunk hangot nemtetszésünknek, ez csak pusztába kiáltott szó marad, ám azzal is tisztában vagyunk, hogy vétkek közt cinkos, aki néma.”

Megjelent az Erdélyi Gyopár

Eredményeket összegez, nehézségekről szól az Erdélyi Gyopár idei utolsó lapszámában Kovács Lehel István, az Erdélyi Kárpát Egyesület országos elnöke. Ennek részletei is meg találhatók az EKE kéthavonta megjelenő folyóiratának legfrissebb lapszámában. Továbbá az egyesületi élet rovatban adnak hírt az ekések arról, hogy közmunka volt Várfalván, az EKE Várában, rusztikus környezetben és jó hangulatban zajlott az EKE-bál, az Eröss Zsolt által útjára indított Rendhagyó földrajzórák folytatódna az egykori mászó társak és a Hazajárók jóvoltából, illetve gazdag programok zajlottak mind a tizenhét tagszervezet háza táján. Különleges sorozat első részét ajándékozza az olvasóknak Laczkó-Szentmiklósi Endre, aki feltérképezte, régi és jelenlegi fotókkal dokumentálta a székelyföldi Erzsébet királyné-, vagyis Sissi-emlékhelyeket. Gyergyószékre kalauzolnak a Hazajárók, a székelyudvarhelyi borvízmúzeumba hív Jánosi Csaba, Bartók Attila pedig az Olümposz Nemzeti Park flóráját ismerteti. Szintén külföldi túra rejlik az alábbi két cím mögött: Pipacsok a magasban: kalandozás az Andokban, Camino: ahol egyszerűen ember az ember – Személyre szabott szabadság. Az ismert, kedvelt rovatok mellett jövő évtől újjal gazdagodik az Erdélyi Gyopár kínálata: eszükbe juttatja a természetjáróknak, kik voltak a nagy elődök. Olyan ekés személyiségek életéről tudhatunk meg többet, akik a Házsongárdi temetőben nyugszanak. A gyűjtést Lőrinczi István és csapata végezte, ők foglalták kötetbe és bocsátották az EKE-kiadvány rendelkezésére, hogy 2019-től sorozatban közölje. A nagy múltú, gazdag, erősödő és érdekeket védő szervezet további meglepetéssel készül jövőre. Érdemes tehát keresni az Erdélyi Gyopárt!

